

Talousarvio 2026, pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut

Kokoltk 09.10.2025 § 82
3592/02.02.00/2025

Valmistelija(t)	controller Reija Sihvola p. 044 718 8125 reija.sihvola(at)pshyvinvointialue.fi
Päätös	Puheenjohtaja esitti, että kokonaisturvallisuuslautakunta päättää esittää aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle toimialan talousarvioon 2026 yhden miljoonan euron lisärahoitusta pelastuslain mukaisen toiminnan turvaamiseksi ja välttääkseen palvelutasopäätöksen avaamisen. Lisärahoituksella pyritään estämään aluehallintoviraston mahdolliset korjausmääräykset ja uhkasakot toiminnan korjaamiseksi. Toimiala sitoutuu 0,5 M€ sopeutuksiin. Heikki Korppi esitti, että toimialan sopeutustarvetta toimintakatteesta vähennetään 1,5 M€. Puheenjohtaja totesi, että Heikki Korpin esitys raukesi kannattamattomana. Kokonaisturvallisuuslautakunta hyväksyi yksimielisesti puheenjohtajan esityksen. Merkitään pöytäkirjaan, että Reija Sihvola poistui kokouksesta asian käsittelyn päätteeksi klo 18.35.
Esittelijä	pelastustoimi- ja turvallisuuspalveluiden toimialajohtaja
Päätösehdotus	Kokonaisturvallisuuslautakunta hyväksyy pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut -toimialan talousarvion 2026 liitteen mukaisesti ja esittää talousarvioehdotuksen hyväksymistä aluehallitukselle ja edelleen aluevaltuustolle.
Ennakkovaikutusten arviointi	Kuvattu erillisessä liitteessä.
Toimivallan peruste	Hallintosääntö § 44
Liitteet ja oheisaineisto	Esityslistan liitteenä: - Talousarvio 2026 Esityslistan oheisaineistona: - Ennakkovaikutusten arviointi

Valmistelu

Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön 87 §:n mukaan aluehallitus hyväksyy suunnittelukehykset ja talousarvion laadintaohjeet. Aluevaltuusto hyväksyy talousarviossa sitovat lautakuntien toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot, liikelaitoksen talousarvion sitovat erät ja liikelaitoksen sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä hyvinvointialuekonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Aluehallitus on 8.6.2025 päättänyt talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026–2028 lähtökohdista ja raamista. Lautakunnat tekevät talousarvioesitykset aluehallituksen käsiteltäväksi 10.11.2025 kokoukseen.

Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimialan talousarvioesitys on laadittu annettuun raamiin toimintakatetasolla. Raamiin pääsemiseksi toimialan talousarvioon on sisällytetty merkittäviä sopeutuksia pelastushenkilöstön henkilöstömenoihin. Toimialan talousarvioesitys sisältää pelastustoimen palvelut, kuten pelastustoiminnan, onnettomuuksien ehkäisyn ja -riskienhallinnan, tilanne- ja johtokeskuspalvelut, väestönsuojelun, valmiuden ja varautumisen sekä vaarallisten kemikaalien, räjähteiden ja ilotulitteiden valvonnan. Lisäksi toimialan talousarvioesitys sisältää ensihoitopalveluun kuuluvan ensivastepalveluiden tuottamisen, Kuopion Itkonniemen moniammatillisen yksikkötoiminnan sekä hyvinvointialueen organisaatioturvallisuuden palvelut. Pelastustoimi ja turvallisuuspalvelut toimialalle siirtyi syksyllä 2025 hyvinvointialueen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tehtävät. Hyvinvointialueen vakuutusasioiden hoitaminen siirtyy toimialalle vuoden vaihteessa 2025–2026.

Toimialalle annettu toimintakatetta koskeva raami on -25,8 Me. Pelastuslaitoksen tuottaman ensihoitopalvelun siirtyminen yleisiin palveluihin pienentää alustavan laskelman mukaan toimintakatetta 0,28 Me. Muilta toimialoilta siirtyvät Servican laitoshuollon siirto Akuutista -0,05 Me, Secapp kustannusten siirto tietohallinnosta -0,03 Me, Tuve-kustannusten siirto tietohallinnosta -0,25 Me sekä arvioitu järjestelyvaraerien siirto konsernihallinnosta -0,35 Me lisäävät toimintakatetta yhteensä -0,68 Me. Edellä mainittujen muutosten jälkeen toimintakatteen raamiksi jäisi -26,19 Me.

Sopeutustarve toimialalla on 1,5 Me toimintakatteessa. Pelastustoiminnan palveluyksikkö sopeuttaa vuoden 2026 talousarvioon sisältyvänä toimenpiteenä 25 pelastusviranomaisen henkilöstökulut. Sopeutustoimenpiteiden suorat vaikutukset kohdistuisivat Neulamäen, Kaavin, Kiuruveden, Lapinlahden, Leppävirran ja Suonenjoen pelastusasemille. Vuodelle 2026 määriteltä talousarvioraami ei mahdollista pelastustoimen palvelutasopäätöksen 2024–2027 mukaista palvelutuotantoa. Tästä muodostuu selkeä tarve palvelutasopäätöksen uudelleen arvioinnille.